

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

30 октябрь 2019 ел

КАРАР

№ 5595

«2020-2022 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасы турында

Яр Чаллы шәһәре халкы арасында наркотизацияләүне һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау эшен оештыру максатында, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2010 елның 9 июнәндәге 690 нчы Указы белән расланган 2020 елга кадәр Россия Федерациясенә наркотикларга каршы дәүләт сәясәте Стратегиясе, Татарстан Республикасының «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрәндәге 50-ТРЗ санлы Законының 22 маддәсе, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында балалар сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрәндәге 71-ТРЗ санлы Законы, шәһәр Уставының 41 маддәсе, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрәндәге 5326 нчы карары нигезендә

КАРАР БИРӨМ:

1. «2020-2022 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.
2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә «2020-2022 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасында каралган чараларны финанслауны 2020 елга, 2021 һәм 2022 еллар план чорына Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджетының «Яшыләр сәясәте һәм балаларны сәламәтләндерү» 07.07 бүлегендә (бүлекчәсендә) каралган акчалар хисабына 2020 елда – 400 мең сум, 2021 елда – 400 мең сум, 2022 елда – 400 мең сум күләмендә тәмин итәргә.
2. Әлеге карарның үтәләшен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка, Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы И.А. Сәгыйдуллинага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Р.Ә. Абдуллин

Башкарма комитетның
2019 елның 30 октябрэндәге
5595 нче карарына
кушымта

1 бүлек. «2020-2022 елларга Яр Чаллы шәһәрндә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасының паспорты

Программаның исеме	«2020-2022 елларга Яр Чаллы шәһәрндә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасы (алга таба – Программа)				
Программаны эшләү өчен нигез (хокукый актың исеме, номеры һәм датасы)	«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2010 елның 9 июнэндәге 690 нчы Указы белән расланган 2020 елга кадәр Россия Федерациясендә наркотикларга каршы дүлэт сәясәте Стратегиясе, Татарстан Республикасының «Наркоманияне һәм токсикоманияне профилактикалау турында» 2009 елның 29 октябрэндәге 50-ТРЗ санлы Законының 22 маддәсе, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында балалар сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрэндәге 71-ТРЗ санлы Законы				
Программаны төп эшләүчеләр	Башкарма комитетның мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе (алга таба – мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе)				
Программаны үтәүчеләр	Башкарма комитетның мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе				
Программаның максаты	Сәламәт яшәү стилин формалаштыруга юнәлдерелгән комплекслы чаралар системасын, Яр Чаллы шәһәре халкы арасында психоактив матдәләр куллану һәм таратуга комачаулаучы үз-үзенне тоту стратегияләрен һәм шәхес ресурсларын булдыру				
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкта наркотиклар куллануға тискәре караш һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруға мотивация формалаштыру. 2. Шәһәр халкы арасында наркоманияне профилактикалауға мәгълүмат-пропаганда ярдәме күрсәтүне тәмин итү. 3. Халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен наркотикларга каршы профилактика чаралары оештыру һәм үткәру. 				
Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2020-2022 еллар				
Еллар буенча бүлеп, Программаны финанслау күләме һәм чыганаклары	Финанслау чыганаклары	Программаны тормышка ашыру еллары			
		2020 ел (мең сум)	2021 ел (мең сум)	2022 ел (мең сум)	Тормышка ашыру чорында барлыгы

	Муниципаль бюджет	400	400	400	1200
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
	Барлығы	400	400	400	1200
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	2022 елга чараларны тормышка ашыру хисабына программа буенча профилактика чараларына жәлеп ителгән 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшүсмерләр һәм яшьләр өлешен әлеге яшь төркеменең гомуми саныннан 76,5% ка кадәр арттыру планлаштырыла				
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Программаның үтәлешенә гомуми контрольне Башкарма комитетның мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе гамәлгә ашыра				

2 бүлек. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа методы белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Заманча социаль-икътисадый шартларда наркоманияне профилактикалау халык сәламәтлегенә карата дәүләт социаль сәясәтенен төп юнәлешләренең берсе булып тора.

Наркомания таралуны кисәтүгә юнәлдерелгән күп кенә чараларны тормышка ашыру нәтижәсендә уңай якка үзгәрешләр булды.

2019 елның 1 сентябренә Яр Чаллы наркология диспансерының рәсми мәгълүматлары буенча «наркотик чараларга бәйлелек синдромы» (наркомания) диагнозы белән диспансер исәбендә 1880 кеше (2018 елда – 1904, 2017 елда – 1974 кеше) тора, 2019 елның 1 сентябренә профилактик күзәтүдә наркотик чараларны күп кулланучы 1644 кеше (2018 елда – 1679 кеше, 2017 елда-1799 кеше) тора.

2019 елның 1 сентябренә наркотикка бәйлеләр структурасы түбәндәгечә:

– 20 яшькә кадәрге затлар өлеше - исәптә торучылар сынының 1,3% (45 кеше), 2018 елда – 1% (17 кеше) тәшкил итә; иң эшкә яраклы яшь саналган 20 яшьтән 40 яшькә кадәр - 65,4% (2305 кеше), 2018 елда - 62% (1176 кеше) тәшкил итә һәм 40 яшьтән зуррак - якынча 33,3% (1174 кеше), 2018 елда - 37% (711 кеше). Наркомания белән авырып, исәптә торучыларның 60% - эшсез, 40% - эшчеләр һәм хезмәткәрләр.

2019 елның 1 сентябренә беренче тапкыр диспансер исәбенә - 13 кеше, профилактик исәпкә - 7127 кеше куелган.

2019 елның 1 сентябренә Яр Чаллы шәһәре буенча наркомания таралу күрсәткече – 352 кеше, 2018 елда 100 мең кешегә 357,5 кеше тәшкил итте.

Шуның белән беррәттән, Яр Чаллы шәһәрендә наркотикларның легаль булмаган базарын интенсив структур үзгәртеп кору бара. Беренчедән, синтетик наркотиклар элекке традицион марихуана, опий һәм героинны кысрыклап чыгара. Икенчедән, наркотиклар сату схемалары үзгәрә. Жинаятьчел эшчәнлеккә белем дәрәжәсе югары булган һәм белемнәрен яшерен лабораторияләрдә синтетик наркотиклар житештерү өчен генә түгел, аларны сатуның законсыз схемаларын оештыру өчен дә кулланучы махсус белемнәре булган затлар жәлеп ителә.

ТР буенча Эчке эшләр министрлыгының мәгълүмат үзәге мәгълүматларына караганда, соңгы 10 елда наркотиклар белән бәйле теркәлгән жинаятьләр саны берничә тапкыр арткан. Әмма, экспертларның күпчелеге фикеренчә, бу цифрлар реаль криминоген

хэлне чагылдырмый, чөнки мондый жинаятьләрнең 10-15 проценттан артмаган өлеше генә ачыклана.

Бу – жинаятьчелек мохите оешуның көчәюенә, ә бу өлкәдә жинаятьләр һәм хокук бозуларның массакүләм характер алуына бәйле. Шуңа ук вакытта полициянең махсус оператив бүлекчәләре хезмәткәрләре жинаятьчел «профессионализм»ның тиз һәм тайпылышсыз үсеше һәм наркотик сатучыларның оешканлыгы, шулай ук балигъ булмаганнарны наркотик матдәләр сатуга жәлеп итүнең куркыныч тенденциясен билгеләп үтә.

2018 елда шәһәр яшьләре арасында үткәрелгән сораштырулар нәтижәләре буенча түбәндәге закончалык ачыклана: наркотик кулланганда катнашкан яшьләр саны наркотик куллану фактын таныган яшьләр саныннан ике тапкыр күбрәк. Шуңа бәйле рәвештә, яшүсмерләр һәм яшьләрнең наркотик культурасы белән зарарлану куркынычы бик югары булып кала, дип фаразларга мөмкин.

Наркомания таралу сәбәпләренә яшьләр түбәндәгеләрне кертә: жәмгыятьнең мораль деградациясе – 46,6%, тормыштан канәгатьсезлек, социаль уңышсызлык – 45%, наркобизнесның йогынтысы, наркотикларны сатып алу мөмкинлеге – 35,6%; яшьләрнең 40% ка якыны наркотик исерек хәлдәге кеше белән очрашкан (респондентларның 8% бу сорауга җавап бирә алмаган). Бу – яшьләрнең наркотик исерү билгеләрен яхшы белүләрен һәм аны башка халәтләрдән (алкоголь, начар хис итү) аера алуын дәлилли.

Наркотик матдәләрнең төрле төрләрен сатып алу урыннары буенча күрсәткечләр үзгәрдә:

- урамда – респондентлар 2018 елда – 40%, 2017 елда – 36%;
- күнел ачу клубында – респондентлар 2018 елда – 34%, 2017 елда – 37%;
- интернет аша – респондентлар 2018 елда – 30%, 2017 елда – 27%.

Гомумән, сораштыруда катнашучыларның 41 % ына наркотик матдәләр кулланган, саклаган һәм саткан өчен Россия Федерациясендә закон җаваплылыгы билгеле, 47% ына – яхшы билгеле, 8,3% ына – аз билгеле, 3,6% ына – бөтенләй билгеле түгел.

Сораштыруда катнашучылар наркоманияне профилактикалау буенча иң нәтижәле чаралар дип психолог эшен (40%), белем бирү оешмаларында лекцияләр һәм әңгәмәләр (33%), танылган кешеләрнең, медикларның, наркоконтроль, полиция хезмәткәрләренә массакүләм мәгълүмат чараларында чыгыш ясауын (29%) саный.

Наркотизацияләү проблемасы наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр булудан гына түгел, ә яшьләрнең, үз сәламәтлекләре турында уйламыйча, рәхәтлек алу өчен, аларны кулланырга эзер булуыннан да гыйбарәт. Шуңа күрә башка юнәлештә дә эшләү мөһим – наркотикларга ихтыяжны киметү. Наркоситуацияне савыктыру барлык профилактика субъектларының җайга салынган, килешенгән эше нәтижәсендә генә мөмкин.

Бүгенге жәмгыятьтә наркотизация һәм наркожинаять проблемасы кешелекнең бөтен куркынычсызлык дәрәжәләренә – конкрет индивидуаль сәламәтлектән алып, бөтен жәмгыять куркынычсызлыгына һәм социаль иминлегенә кагылуына беркемнең дә шиге юк.

Бүгенге көндә Татарстан Республикасында да, аерым алганда, шәһәребездә дә барлыкка килгән ситуацияне анализлау наркотик чараларның һәм психотроп матдәләрнең законсыз әйләнеше һәм законсыз кулланылышы өлкәсендәге тискәре тенденцияләрнең саклануын күрсәтә, бу исә халык сәламәтлегенә, икътисадка, хокук тәртибенә, шулай ук шәһәр халкы иминлегенә җитди куркыныч тудыра.

Шәһәрдә халыкны наркотизацияләү проблемасы актуаль булып кала һәм үзенә аеруча игътибар таләп итә.

Профилактика эшенең нәтижәлелеген арттыру максатында түбәндәгеләрне башкарырга кирәк:

- ял һәм мәшгульлекне, һөнәри юнәлеш бирү һәм эшкә урнаштыруны, физкультура-спорт чараларын, патриотик тәрбия бирүне, социаль әһәмияткә ия социаль проектларны

һәм программаларны, үз вакытында һәм адреслы социаль-психологик ярдәм күрсәтүне оештыру буенча яшүсмерләргә һәм яшьләргә шартлар тудырырга;

- балаларны һәм яшүсмерләргә наркотизацияләүне профилактикалау мәсьәләләрендә гаиләнең ролен арттырырга;

- ижтимагый анда, барыннан да элек, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга юнәлдерелгән кыйммәтләр системасын формалаштырырга;

- наркотизацияләүне профилактикалау өлкәсендә ведомствоара хезмәттәшлекне, дәүләт органнары һәм ижтимагый берләшмәләр белән эшчәнлекне координацияләүне гамәлгә ашырырга.

Әлеге Программа кысаларында наркомания таралуга каршы торунун, профилактика эшенең формаларын һәм методларын камилләштерүнең нәтижәле чараларын тормышка ашыруны давам итү планлаштырыла.

3 бүлек. Тормышка ашыру срокларын күрсәтеп, Программаның төп максатлары, бурычлары

Программаны тормышка ашыру өч елга исәпләнгән: 2020-2022 елларга.

Программаның максаты – сәламәт яшәү стилине формалаштыруга юнәлдерелгән комплекслы чаралар системасын, Яр Чаллы шәһәре халкы арасында психоактив матдәләр куллану һәм таратуга комачаулаучы үз-үзенә тоту стратегияләрен һәм шәхес ресурсларын булдыру.

Программаның бурычлары:

- 1) халыкта наркотиклар куллануга тискәре караш һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация формалаштыру;

- 2) шәһәр халкы арасында наркоманияне профилактикалауга мәгълүмат-пропаганда ярдәме күрсәтүне тәмин итү;

- 3) халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен наркотикларга каршы профилактика чаралары оештыру һәм үткәру.

4 бүлек. Программа чараларының исемлеге һәм кыскача тасвирламасы

Программа чаралары наркоманияне комплекслы профилактикалау, шулай ук наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы тору өлкәсендә ведомствоара хезмәттәшлек принциплары һәм төп өлешләрә нигезендә билгеләнде.

Программа чаралары системасы түбәндәге юнәлешләр буенча эшләрне үз эченә ала:

- 1) программа эшчәнлеген оештыру-методик яктан тәмин итү;

- 2) закон һәм башка норматив хокукый актларны тормышка ашыруны тәмин итү;

- 3) муниципаль учреждениеләр һәм оешмаларның наркотизацияләүне профилактикалау системасы эшчәнлеген координацияләү;

- 4) шәһәр халкы арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау формаларын һәм методларын камилләштерү;

- 5) наркотикларга каршы көрәштә массакүләм мәгълүмат чараларыннан, ижтимагый һәм дини оешмалардан файдалану;

- 6) халыкны наркотизацияләүне профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру буенча кадрлар белән тәмин итү.

Программаны тормышка ашыру механизмы – шәһәр халкы тарафыннан наркотик һәм психоактив матдәләр куллануны киметүне тәмин итүче чараларны эзлекле рәвештә гамәлгә ашыру.

Тормышка ашыру механизмы түбәндәгеләрне күздә тотта:

- 1) наркоманияне профилактикалау өлкәсендә бер тапкыр үткәрелә торган чаралардан озак сроклы проектларга күчүне тәмин итү;

2) наркотизациялэүне беренчел профилактикалау һәм савыгып килүче наркотикка бэйлеләрне социаль адаптациялэү өлкәсендә эшлэүче муниципаль структуралар, яшьләр ижтимагый оешмалары эшчәнлеген активлаштыру аша наркомания, иртә алкоголизм һәм тәмәке тарту проблемасын хэл итүгә комплекслы якын килүне тээмин итү;

3) жирле үзидарэ органнары, коммерцияле булмаган оешмалар арасында наркоманияне профилактикалау һәм наркотикка бэйлелэргә ярдәм күрсэтү өлкәсендә хезмэттэшлекне үстерү;

4) төрле максатчан төркемнәр арасында куркынычсыз яшэү күнекмэлэрен үстерү принципларына нигезлэнгән профилактика программаларын кертү;

5) яшьлэрнең аеруча тиз бирешүчән вәкиллэре өчен муниципаль хезмэтлэр сыйфатын күтэрү;

6) региональара оешмалар белән партнерлык элемтэлэрен жайга салуда ярдәм күрсэтү, наркотизациялэүне профилактикалау буенча социаль инициативалар өлкәсендә тәжрибэ уртаклашу;

7) шәһәр оешмаларында һәм учреждениелэрендә наркоситуация мониторингын үткэрү һәм профилактика эшен оештыру аша наркотикларга каршы максатчан эшнен уңышлы тәжрибэсен гомумилэштерү һәм тарату, ирешелгән нәтижэлэрне өзлексез анализлау механизмын эшлэү һәм гамэлгә кертү;

8) наркотик чараларны күп куллануга каршы тору проблемалары буенча хокукый базаны формалаштыру һәм яңарту;

9) педагогик кадрларны һәм яшьләр белән эшлэүче белгечлэрне, профилактика технологиялэренэ һәм наркотик матдэлэр кулланучы затларны иртэ ачыклау методларына өйрэтү.

Программа чараларын тормышка ашыру өчен башкаручылар, эшлэрнең составы һәм эзлеклелеге, башкару сроклары һәм жаваплы затлар, шулай ук эшчәнлекнен нәтижэлелеген бэялэү буенча контроль чаралар (Программага 1 нче, 2 нче кушымталар) билгелэнгән.

Яр Чаллы шәһэрендә наркотикларга каршы профилактика эшен координациялэүне наркотикларга каршы комиссия гамэлгә ашыра. Ел саен кимендә кварталга бер тапкыр комиссия утырышлары уза, аларда шәһэрдә халыкны наркотизациялэүне профилактикалау проблемалары буенча мәсьэлэлэр карала.

Каралган мәсьэлэлэр буенча тиешле карарлар кабул ителэ һәм аларның үтэлешен контрольдә тоту алып барыла.

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тээмин итү

2020-2022 елларга Программаны финанслау күләме 1200 мең сум тэшкит итэ.

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһэре муниципаль берәмлеге бюджеты тора.

Чаллы шәһэре муниципаль берәмлегенен бюджет акчалары:

Чор өчен барлыгы 1200 мең сум, шул исэптэн Программаны тормышка ашыру еллары буенча:

2020 елда – 400 мең сум, 2021 елда – 400 мең сум, 2022 елда – 400 мең сум.

6 бүлек. Программаны тормышка ашыруның нәтижэлелеген билгелэргә мөмкинлек бирэ торган индикаторлар:

Т/с	Индикаторның исеме	Исэплэү формуласы	Чыганак
1.	Программа буенча профилактика чараларына жэлэп ителгән 14 яшьтән 30 яшькэ кадэрге яшүсмерлэр һәм яшьлэр өлеше,	$C = \frac{C1 \times 100\%}{C2}$ монда,	Күрсэтелгән максатчан төркем өчен үткэрелгән профилактика

	<p>элеге яшь төркеменен гомуми саныннан: 2019 ел – 67,5% 2020 ел – 76,5%, 2021 ел – 76,5%, 2022 ел – 76,5%</p>	<p>С1 – профилактика чараларына жәлеп ителгән яшьләр саны; С2 – 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшьләрнен гомуми саны (агымдагы елга статистика мәгълүматлары буенча)</p>	<p>чаралары турында идарэләрнен аналитик хисаплары, Яр Чаллы шәһәре статистика бүлеге</p>
--	--	--	---

7 бүлек. Программаны тормышка ашыру нәтижәләгән бәяләү

Программаны тормышка ашыру нәтижәләре көтелгән ахыргы нәтижәләргә ирешү буенча бәяләнә:

- 1) наркотик матдәләр кулланучы затлар саны арту динамикасын киметү;
- 2) дөвалау-реабилитация ярдәме өчен, наркотик матдәләргә бәйлә затларның Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының «Республика наркология диспансеры» дәүләт сәламәтлек саклау учреждениесенен филиалы – «Яр Чаллы наркология диспансеры»на мөрәжәгать итүләрен арттыру;
- 3) наркотик матдәләрне күп кулланучы затларга медицина-социаль-реабилитация ярдәме күрсәтү нәтижәләгән арттыру;
- 4) наркотизацияләү проблемасы һәм беренче пробаларны кисәтү чаралары буенча халыкның төрле төркемнәренен мәгълүмат кырын киңәйтү.

Башкарма комитет Аппараты Житәкчесе
 вазыйфаларын башкаручы

Н.И. Галиева

«2020-2022 елларга
Яр Чаллы шәһәрәндә халыкны
наркотизацияләүне профилактикалау»
муниципаль программасына
1 нче кушымта

«2020-2022 елларга Яр Чаллы шәһәрәндә халыкны наркотизацияләүне профилактикалау» муниципаль программасының
максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм чаралар буенча финанслау

Т/с	Төп чараларның исеме	Башкаруучылар	Төп чараларны үтәү сроклары	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы				Финанслау (мең сум)					
					2019 ел база	2020 ел	2021 ел	2022 ел	2019 ел база	2020 ел мең сум	2021 ел мең сум	2022 ел мең сум		
<p>Программаның максаты: Сәламәт яшәү стилиен формалаштыруга юнәлдерелгән комплекслы чаралар системасын, Яр Чаллы шәһәре халы арасында психоактив матдәләр куллану һәм таратуга комачаулаучы үз-үзенне тоту стратегияләрен һәм шөхес ресурсларын булдыру</p>													Муниципаль бюджет	
	Программа буенча профилактика чараларына жәлеп ителгән 14 яшьтән 30 яшькә кадәрге яшүсмерләр һәм яшьләр өлеше, әлегә яшь төркеменң гомуми саныннан, процент, %				67,5	76,5	76,5	76,5	76,5	-	-	-	-	
1 бурыч. Шәһәр халык арасында наркоманияне профилактикалауға мөгълүмат-пропаганда ярдәме күрсөгүне тәэмин итү.														

1.	«СФЕРА» мәгълүмати-медиа кинлеге» проектын тормышка ашыру	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе «Диалог» психологик-педагогик ярдәм үзәге» МБУ	Ел саен	Мәгълүмати материаллар саны, берәмлек	1000	2000	2000	2000	2000	60	50	50	50
2 бурыч. Халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен наркотикларга каршы профилактика чаралары оештыру һәм үткөрү													
2.	«Максималь дәрәжә» шәхси стратегияләр коучы» проектын тормышка ашыру (яшүсмерләр һәм яшьләр өчен психологик профилактика чаралары үткөрү)	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе «Диалог» психологик-педагогик ярдәм үзәге» МБУ	Ел саен	Оештырылган һәм үткөрелгән чаралар саны, берәмлек	-	10	10	10	10	-	40	40	40
				Чараларда ктнашкан яшьләр саны, кеше	-	200	200	200	200	-	-	-	-
3.	«Тормыш ритмында» наркотикларга каршы профилактика чаралары шәһәр конкурсы» үткөрү	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе «Диалог» психологик-педагогик ярдәм үзәге» МБУ	Ел саен	Конкурс кысаларында үткөрелгән профилактика чараларының саны, берәмлек	15	15	15	15	15	50	50	50	50

4.	«#СКРИН» наркотикларга каршы платформа» яшьләр активлыгы шәһәр конкурсын үткөрү	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе «Диалог» психологик-педагогик ярдәм үзәге» МБУ	Ел саен	Конкурс кысаларында үткөрелгән профиллактика чараларының саны, берәмлек	-	10	10	10	10	-	40	40	40
5.	«ҮОУность» психология клубы» яшүсмерләр өчен психологик-педагогик профиллактика чараларын тормышка ашыру	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе «Диалог» психологик-педагогик ярдәм үзәге» МБУ	Ел саен	Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек	-	10	10	10	10	-	20	20	20
6.	Ижтимагый оешмалар арасында спартиан уеннары	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе «Орион» ЯУ» МАУ	Ел саен	Үткөрелгән уеннар саны, берәмлек	-	5	5	5	5	-	25	25	25

7.	«Dance & health» («БИО ҺӘМ СƏЛАМƏТЛЕК») командалары арасында фестиваль-конкурс	Мəғариф һәм яшьләр белән эшлەү идарəсе «Шатлык» ЯУ» МАУ	Ел саен	Фестивальдә катнашкан яшьләр саны, кеше	-	120	120	120	120	-	30	30	30
8.	Эшлəүчелər яшьләрнең шəһэр спартакиадасы	Мəғариф һәм яшьләр белән эшлەү идарəсе «Заман» ЯУ» МАУ	Ел саен	Катнашкан оешмалар саны	-	30	30	30	30	-	20	20	20
9.	Яшəу урыны буенча учреждениелər арасында наркотикларга каршы «Яшүсмерләр клублары - «Сəламəт Яшəу Рəвешел!» территориясе» конкурсы	Мəғариф һәм яшьләр белән эшлەү идарəсе «Яшүсмер» ЯЯКУ» МАУ	Ел саен	Катнашкан клублар саны	-	15	15	15	15	-	35	35	35
10.	Яшүсмерләр-яшьләр клублары «Яшүсмер» ЯЯКУ» МАУ арасында «Мин тормышны сайлайым!» гаилə сəламəтлєк рецептлары конкурсы	Мəғариф һәм яшьләр белән эшлەү идарəсе «Нур» ЯУ» МАУ	Ел саен	Катнашкан клублар саны	-	15	15	15	15	-	30	30	30
11.	«Сəламəт принцип» профилактика чаралары комплексы	Мəғариф һәм яшьләр белән эшлəү идарəсе «Нур» ЯУ» МАУ	Ел саен	Чаралар саны, берəмлєк	-	8	8	8	8	-	30	30	30

12.	Гөнәри һәм югары белем бирү мегариф оешмаларында «Яшьләр саламәт яшәү рәвешә яклы» акциясе үткәру	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләу идарәсе «Нур» ЯҮ» МАУ	Ел саен	Чаралар саны, берәмлек	-	10	10	10	10	30	30	30
Барлыгы:												
										200	400	400
												400

«2020-2022 елларга
Яр Чаллы шәһәрində халыкны
наркотизацияләүне профилактикалау»
муниципаль программасына
2 нче кушымта

Программа чаралары

Т/с	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Программа чараларын башкаручылар	Көтелгән нәтижә
I. Программа буенча эшчәнлекне оештыру-методик яктан тәмин итү				
1.	Наркотика бәйләлек проблемалары һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча ага-аналар өчен мәгълүмати-агарту чаралары үткәру	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләу идарәсе	Гаилә мөнәсәбәтләренә нәтижәле модельләре белән бәйлә проблемалар буенча ага-аналарның белемнәрен арттыру, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруда ага-аналар һәм балалар арасындагы мөнәсәбәтләрне үстерү
2.	Яшьләр сәясәте оешмаларында профилактика эшләре оештыру буенча яшьләр белән эшләүче белгечләр өчен укыту семинарлары үткәру	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләу идарәсе	Яшьләр мохитендә наркоманияне профилактикалау буенча фәнни-нигезле программалар, заманча эш формалары һәм методлары кергү
3.	«Үзәкләштерелгән китапханәләр системасы» муниципаль бюджет учреждениесе базасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча махсуслаштырылган әдәбият фондын формалаштыруны давам итү	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Бакшарма комитетның мәдәният идарәсе	Мәдәният учреждениеләрендә методика базасы булдыру, наркотизацияләүне профилактикалауға яңа технологияләр кергү
4.	Барлык типтагы белем бирү оешмаларында укучылар өчен эхлак һәм сәламәтлек буенча кинолекторийларны,	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Бакшарма комитетның мәдәният	Яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә наркотик матдәләр куллануга карага тискәре караш тәрбияләү

	киноэңгемелерне үз эченә алган наркомания проблемалары буенча кинолар күрсәтү (шул исәптән психологларны, табиг-наркологларны һ.б. чакырып)		идарәсе, Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	
5.	Халыкның дифференциацияләнган төркемнәре һәм белгечләр өчен наркотизацияләүне профилактикалау проблемалары буенча конференцияләр, конкурслар, түгәрәк өстәлләр оештыру һәм үткәру	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Наркоманияне профилактикалауның заманча технологияләрен һәм ысулларын өйрәнү һәм тарату, тәҗрибә алмашу, халыкның дифференциацияләнган төркемнәре арасында профилактика эше оештыруда нәтиҗәле чаралар эшләү һәм кабул итү
6.	«Яшьләр ышаныч телефоны» экстрен психологик ярдәм үзәге» МБУ телефон линиясенә бәйләлек проблемалары буенча мөрәҗәгатләр мониторингы	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Телефон мөрәҗәгате буенча халыкка махсуслаштырылган экстрен ярдәм күрсәтү. Наркотика бәйләлгә ярдәм күрсәтүче хезмәтләр турында халыкка мәгълүмат бирү
II. Закон һәм башка норматив хокукый актларны гамәлгә ашыруны тәмин итү				
7.	«Граждандарның саламәтлеген әйләнә-тирә тәмәке төтенә йогынтысыннан һәм тәмәке куллану нәтиҗәләреннән саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ сanlı Федераль законны үтәү йөзеннән: - тәмәке тартуның зыяны турында белемнәрне массакүләм мәгълүмат чараларында даими рәвештә пропагандалау; - белем бирү программаларына тәмәке тартуның кеше организмына йогынтысын өйрәнүгә кагылышлы бүлекләрне кергү	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Әйләнә-тирә тәмәке төтенә йогынтысын булдырмауга һәм яшьләр арасында тәмәке куллануны киметүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру
8.	Яшүсмерләр һәм яшьләр тарафыннан төрле төрдәге психоактив матдәләр куллану проблемалары буенча белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләре, педагог-психологлары өчен мәгълүмати-методик семинар-практикумнар уздыру	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Белем бирү оешмаларында психоактив матдәләр куллануны профилактикалау буенча яшүсмерләр белән эшләү күнекмәләренә өйрәтү

9.	«Студентлар һәм укучы яшьләр арасында социаль-тискәре күренешләрне профилактикалау формасы буларак, шәһәрнең югары һәм һөнәри белем оешмаларында социаль-психологик хезмәтләр эшен оештыру» ведомствоара хезмәттәшлек программасын тормышка ашыруны дөвам итү	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Шәһәрнең югары һәм һөнәри белем бирү мәгариф оешмаларында укучылар һәм студентлар арасында социаль-тискәре күренешләрне профилактикалау буенча психологик хезмәтләр эшчәнлеген оештыруда бердәм принципияль алымнарның үтәлешен тээмин итү
III. Шәһәр халкы арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау формаларын һәм методларын камилләштерү				
10.	Яшьләрне һәм балигъ булмаганнарны ижади берләшмәләргә, спорт секцияләренә, хезмәт эшчәнлегенә, социаль әһемияتكә ия эшчәнлеккә жәлеп итү эшен дөвам итү	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе, Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе, Башкарма комитетның мэдәният идарәсе	Яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең мәшгульлеген һәм буш вақытларын тээмин итү
11.	Шәһәр халкы өчен массақүләм спорт чаралары оештыру һәм үткөрү	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче шәһәр халкы санын арттыру
12.	Түбәндәгеләр арасында Спартакиада үткөрү: - шәһәр студентлары; - балалар һәм яшүсмерләр клублары; - ижтимагый оешмалар	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Балаларны һәм яшьләрне физик культура һәм спорт белән системалы шөгыйльләнүгә жәлеп итү өчен шартлар тудыру
13.	Яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча «Минем дөһням» программасын тормышка ашыру	Финанслау каралмаган, әлеге чара оештыру характерына ия	Башкарма комитетның мэдәният идарәсе	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, яшьләргә психоактив матдәләр куллану нәтижәләре турында мәгълүмат бирү

IV.	Наркоманияне профилактикалауга һәм сәламәт яшәү рәвешен стандартларын формалаштыруга юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру			
14.	Наркотикларга каршы профилактика программаларын, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, позитив тормыш кыйммәтләрен пропагандалау программаларын тормышка ашыру буенча муниципаль, республика конкурсларында катнашу	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе	Яшүсмерләр-яшьләр мохитендә профилактика чараларын тормышка ашыру өчен грант чараларын жәлеп итү
15.	Гомуми белем бирү оешмаларында; шәһәрнең һөнәри һәм югары белем бирү оешмаларында укучыларга (студентларга) социаль-психологик тест уздыру. «Куркыныч төркем» яшьләре белән эш оештыру	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	«Куркыныч төркем» укучылары һәм аларның ата-аналары белән индивидуаль һәм төркемле психологик-педагогик эш оештыру
16.	Наркотикларга каршы профилактика программаларын тормышка ашыру; гомуми белем бирү оешмаларында, шәһәрнең һөнәри һәм югары белем бирү мәгариф оешмаларында, яшьләр сәясәте өлкәсе оешмаларында яшүсмерләр һәм яшьләр өчен профилактика чаралары үткөрү	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Сәламәт яшәү рәвешен алып баруға мотивация формалаштыру, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә шәхси ресурсларны һәм компетенцияләрне үстерү

17.	Гомуми белем бирү оешмаларында, шөһәрнең һөнәри һәм югары белем бирү мәгариф оешмаларында, яшьләр сәясәте өлкәсе оешмаларында наркотикларга каршы профилактика эшен оештыруның нәтижәләгәненә мониторинг үткәру	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсе	Профилактика эшен оештыру буенча материалларга һәм документларга эксперт бәяләмәсен гәмәлгә ашыру. Муниципаль учреждениеләр эшчәнлеген анализлау һәм профилактик эшчәнлекнең нәтижәләгәнен арттыру буенча тәкъдимнәр эшләү
18.	«Яшьләр сәламәт яшәү рәвешә яклы» акциясә үткәру	Финанслау каралмаган, әлегә чара оештыру характерына ия	Мәгариф һәм яшьләр белән эшләү идарәсә, Башкарма комитетның мөдәният идарәсә, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсә	Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, яшьләргә психоактив магдәләр куллану нәтижәләрә турында мәгълүмат бирү. Профилактика чараларын тормышка ашыру.